

**АКТУАЛЬНІ  
ПРОБЛЕМИ  
ПРАКТИЧНОЇ  
ПСИХОЛОГІЇ**

**Збірник наукових праць**

*Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*

17 травня 2024 р., м. Одеса

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE  
STATE INSTITUTION "SOUTH UKRAINIAN NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY  
NAMED AFTER K.D. USHYNsky"**

*(Department of General and Differential Psychology,  
Department of Psychiatry, Medical and Special Psychology,  
Department of Theory and Methods of Practical Psychology)*

**MOLDOVA STATE UNIVERSITY**

*(Department of Psychology)*

**UNIVERSITY OF THE NATIONAL EDUCATION COMMISSION, KRAKOW**

*(Institute of Psychology)*

**VILNIUS UNIVERSITY**

*(Institute of Psychology)*

**JOHNS HOPKINS UNIVERSITY**

*(Department of Psychology & Brain Sciences)*

**ODESA NATIONAL ECONOMIC UNIVERSITY**

*(Department of Language and Psychological and Pedagogical Training)*

**KHARKIV NATIONAL PEDAGOGICAL**

**UNIVERSITY NAMED AFTER H. S. SKOVORODA**

*(Department of Psychology)*

**CLASSICAL PRIVATE UNIVERSITY**

*(Department of Practical Psychology)*

**VASYL' STUS DONETSK NATIONAL UNIVERSITY**

*(Department of Psychology)*

**ODESA ASSOCIATION OF PSYCHOLOGISTS**

**ACTUAL PROBLEMS  
OF PRACTICAL PSYCHOLOGY**

**Collection of scientific works**

*International Scientific and Practical Internet Conference*

**May 17, 2024**

Odessa – 2024

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ  
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»**

*(кафедра загальної та диференціальної психології,  
кафедра психіатрії, медичної та спеціальної психології,  
кафедра теорії та методики практичної психології)*

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЛДОВИ**

*(кафедра психології)*

**УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ КОМІСІЇ НАРОДНОЇ ОСВІТИ В КРАКОВІ**

*(Інститут психології)*

**ВІЛЬНЮСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

*(Інститут психології)*

**УНІВЕРСИТЕТ ДЖОНСА ГОПКІНСА**

*(кафедра психології та досліджень про мозок)*

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

*(кафедра мовної та психолого-педагогічної підготовки)*

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ**

**УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

*(кафедра психології)*

**КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

*(кафедра практичної психології)*

**ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА**

*(кафедра психології)*

**ОДЕСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПСИХОЛОГІВ**

## **АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

**Збірник наукових праць**

*Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*

17 травня 2024 року

Одеса – 2024

**RIDGING THE GAP BETWEEN TWO SCHOOLS: A LONGITUDINAL QUALITATIVE STUDY ON YOUNG PEOPLE'S EXPERIENCE OF THE GAP YEAR**

Žuromskaitė L., Čepulienė A.A. ....247

**THE RELATIONSHIP BETWEEN STUDENT VITALITY, DIFFERENT PERFECTIONISM DIMENSIONS, TRAIT MINDFULNESS AND SELF-COMPASSION**

Petraitytė E., Žiedelis A., Moreton J. P. I .....249

**THE EFFECTS OF PREFRONTAL CORTEX TRANSCRANIAL DIRECT CURRENT STIMULATION (TDCS) ON FOOD CRAVING IN ADULTS - RESEARCH REVIEW**

Master K. ....250

**LINKS BETWEEN ADOLESCENTS' MENTAL HEALTH, FEELINGS OF SAFETY AT SCHOOL AND AGGRESSIVE BEHAVIOR**

Šaronovaitė N., Truskauskaitė I., Kvedaraitė M. ....254

**EXPLORING SCHIZOPHRENIA: INSIGHTS AND FUTURE DIRECTIONS**

Rad A. ....256

**THE IMPACT OF GUT MICROBIOTA ON MENTAL HEALTH**

Sikora N. ....260

**PSYCHEDELIC-ASSISTED THERAPY – THE POSSIBLE FUTURE OF PTSD TREATMENT**

Polaszczyk B. ....266

**PARENTS AND THEIR CHILDREN WITH ASD: THE LINKS BETWEEN PARENTAL EMOTION REGULATION, SELF-COMPASSION, MINDFUL PARENTING AND CHILD'S PROBLEM BEHAVIOR**

Jucevičiūtė E., Zamalijeva O., Pakalniškienė V. ....270

***Секція IV.***

***ОСНОВИ ВЗАЄМОДІЇ ПСИХОЛОГА, УЧИТЕЛЯ І БАТЬКІВ  
В УМОВАХ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ***

**ВПЛИВ РІВНЯ ТРИВОЖНОСТІ УЧНІВ НА НАВЧАЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ**

Столярова В.Л., Орленко І.М. ....272

**ПРОЯВ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ПЕРШИХ ТА ЧЕТВЕРТИХ КЛАСАХ МІЖ УЧНЯМИ ЗА ДАНИМИ СОЦІОМЕТРИЧНИХ ОБСТЕЖЕНЬ**

Омельченко П.І., Чебикін О.Я. ....274

**ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДИТЯЧО-БАТЬКІВСЬКИХ ВЗАЄМИН В РОДИНІ ВЧИТЕЛІВ**

Рубанюк М.Д., Денисенко А.О. ....277

**ВПЛИВ КРАСЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ НА СВІДОМІСТЬ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Пальоха К.Т., Сидоріна О.В. ....281

Варто зазначити, що при реабілітаційних заходах важливими факторами є мотивація та зацікавленість хворого у самолікуванні, підтримка близьких та друзів, лікаря-невропатолога, психолога тощо. При комплексній підтримці є вірогідність більш швидкого видужання та уникнення додаткової тривожності у пацієнта[2].

Отже, дослідження особливостей соматоформних розладів та їх реабілітації є важливим для розвитку сучасної психологічної науки та практичного застосування, а також може мати ефективну значимість у подальшому вивченні даної проблеми. Потрібно наголосити, що реабілітаційні заходи важливі для запобігання подальшого розвитку або рецидиву соматоформних розладів. Підбиваючи підсумки та враховуючи можливість повторних епізодів захворювання, навіть без активних скарг на самопочуття, пацієнтові слід займатися профілактичними вправами для підтримки психоемоційної стабільності, підтримувати режим сну і вести здоровий спосіб життя.

### **Література**

1. The BMJ, Functionalneurologicandsomaticsymptomdisorders.  
URL:<https://bestpractice.bmj.com/topics/en-us/989>
2. Вступ у когнітивно-поведінкову терапію. Дейвід Вестбрук, Гелен Кеннерлі, Джоан Кірк. Львів, 2014. 420с.
3. Десятий перегляд Міжнародної статистичної класифікації хвороб і проблем, пов'язаних зі здоров'ям(МКХ-10)  
URL:<https://icd.who.int>.
4. Керівництво з клінічної фармакології для психотерапевтів.9-е видання. Джон Престон. Джон О'Ніл, Мері К.Талага, 2021р. New Harbinger Publication,Inc.
5. Невротичні, пов'язані зі стресом розлади, посттравматичний стресовийрозлад: Методичні вказівки для підготовки студентів до практичних занять упоряд. Г.М. Кожина, Г.О.Самардакова, Л.Д.Коровіна, Л.М.Гайчук. Харків:ХНМУ, 2018. 27 с.
6. Смулевич А. Б., Психосоматичні розлади в клінічній практиці. Інше видавництво. Київ, 2017. 776с.
7. Якщо ви надмірно тривожитесь за здоров'я. Крістіна Кухман, Діана Сандерс, Галицька видавнича Спілка, Львів. 2020. 64с.

## **ПСИХОСИМПТОМАТИКА ОБСЕССИВНО-КОМПУЛЬСИВНОГО РОЗЛАДУ**

**Філіппова К., Бабаян Ю.**

*Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»  
(м. Одеса, Україна)*

Перший теоретичний опис ОКР був написаний французьким психіатром П'єром Жане 1903 року. До середини 20 століття широко поширеною була думка, що ОКР є результатом спроб придушити примітивні імпульси, що зародилися в підсвідомості, і які людина вважала недоречними. До1980-х років вважали, що не існує доведеного лікування ОКР. За останні 30 років дослідження розширили знання про різні фактори, пов'язані з патогенезом цього розладу, і були досягнуті значні успіхи в лікуванні.

Як випливає з назви, ОКР характеризується нав'язливою ідеєю та примусом [2]. Нав'язливі ідеї – це неприємні, нав'язливі та недоречні думки або ідеї, які постійно проникають у свідомість людини і викликають у неї сильну тривогу та страждання. Людина щосили намагається відігнати ці думки, але не може. Хоча людина часто сумнівається, вона знає, що це ідеї, які виникають у її власному розумі, й усвідомлює, що насправді вони не мають під собою жодної основи. Отже, ці ідеї не є помилками. Однак у деяких випадках нав'язливі думки можуть дуже нагадувати марення і навіть галюцинації. Також відомо, що обсесивно-компульсивний розлад частіше трапляється в людей, які страждають на шизофренію, аніж у загальній популяції, і в цих випадках може бути важко відрізнити обсесивно-компульсивні симптоми від психотичних.

Нав'язлива ідея зазвичай виявляється у вигляді невизначеної думки про те, що щось не так чи неадекватно, а не у вигляді певної та ясної ідеї. Дослідження показали, що нав'язливі ідеї мають тенденцію мати певні центральні теми. Найпоширеніші нав'язливі ідеї пов'язані з небезпекою бруду або мікробів, думкою або ідеєю заподіяння шкоди собі або іншим, а також нав'язливою ідеєю, що речі в навколишньому середовищі мають бути симетричними або в певному порядку.

Компульсії – це повторювані дії або розумові процеси, які є свого роду реакцією на нав'язливу ідею, і людина відчуває, що їх потрібно виконувати з точністю, щоб зменшити тривогу або отримати деякий контроль над нав'язливою ідеєю. Ці дії або думки не мають кінцевої точки і не призводять до того, що людина виконує завдання або приходить до якогось висновку. Прикладами поширених компульсій є неодноразове миття рук через нав'язливу ідею бруду або забруднення, а також повторюване розташування і переміщення предметів через одержимість необхідністю симетрії в навколишньому середовищі. Комппульсії дуже поширені й часто виражаються в тому, що людина неодноразово прокручує в розумі певні речення, молитви або серію слів. Суб'єктивні нав'язливі дії легко не помітити, якщо про них спеціально не запитати, бо вони невидимі. Комппульсії насправді є реакцією на нав'язливу ідею, коли людина намагається нейтралізувати або зменшити вплив нав'язливих думок.

Згідно з 10-м виданням Міжнародної класифікації хвороб (МКХ-10), нав'язливі думки та/або компульсії повинні бути присутніми більшу частину днів упродовж щонайменше двох тижнів, щоб людина відповідала діагностичним критеріям ОКР. Особа має усвідомити, що ці думки походять з її власного розуму, а не нав'язані іншими людьми або зовнішніми силами. Нав'язливі думки і компульсії необхідно повторювати знову і знову, вони забирають багато часу і викликають великий дискомфорт і порушення повсякденного життя. Ці терміни також припускають, що людина безуспішно намагається позбутися нав'язливих думок [1].

Від моменту появи симптомів до моменту звернення хворого по допомогу та отримання діагнозу проходить багато років, а одне якісне дослідження показало, що середній час від появи симптомів до постановки діагнозу становив

17 років. Така тривала затримка з діагностикою викликана тим, що люди вважають симптоми бентежними або ганебними і часто не хочуть описувати їх як своїм близьким, так і медичним працівникам. Серед фахівців також недостатньо знань про obsесивно-компульсивний розлад, і часто людей спеціально не запитують про його симптоми, коли люди вперше звертаються по допомогу. Це часто може призвести до неправильного діагнозу та лікування. З вищесказаного можна справедливо сказати, що ОКР – це певною мірою приховане захворювання.

### Література

1. Кригіна Л. О. Перспективи впровадження багатовісрової версії МКХ-10 в практику судово-психіатричної експертизи неповнолітніх (огляд літератури). Архів психіатрії. 2010. Т. 16, № 3. С. 50–54.
2. Лямець А.М. Класифікації obsесивно-компульсивного розладу у ХХІ столітті. Psychological journal. 2019. № 1 (21). С.215 – 232.
3. Diagnostic and statistical manual of mental disorders : DSM-5. Fifth edition. Washington: American Psychiatric Association, 2013. 970 p.

## ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ НЕВРОТИЧНИХ РОЗЛАДІВ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ

Щербіна О. П., Мельничук І. В.,

*Державний заклад «Південноукраїнський національний  
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»  
(м. Одеса, Україна)*

Проблема вивчення особливостей прояву невротичних розладів є актуальною проблемою, як у теоретичному, так і у практичному аспектах [4, 6].

Треба зазначити, що невротичні розлади є дуже поширеною патологією, оскільки останнім часом кількість хворих на них стрімко зростає, що пов'язують із соціальними перетвореннями, які зумовлені тотальним наступом науково-технічного прогресу.

Слід зазначити, що невротичні розлади є актуальною проблемою, яка може суттєво вплинути на психічний та фізичний стан особистості, а особливо найбільш незахищеної частини населення – дітей та підлітків [5].

Треба звернути увагу, що зазначені розлади пов'язані зі змінами в психіці дитини, з її фізіологічним розвитком та соціальними трансформаціями, а також з різними факторами, такими як генетична схильність, негативний досвід в дитинстві (наприклад, травми, насильство, злочини), недостатність підтримки та виховання в сім'ї, стресові ситуації, соціальна ізоляція, низька самооцінка та негативне сприйняття себе, проблеми з міжособистісними відносинами тощо. Отже, підтримка психолога, родини та оточення може допомогти дітям подолати свої страхи та анклави.

Тому, обрана тема не викликає сумніву у своїй актуальності.

**Мета нашої статті** полягала у вивченні й узагальненні особливостей прояву невротичних розладів юнацького віку.

**Об'єктом дослідження** є психічне здоров'я особистості.